

Навчально-методичний центр охорони праці набув галузевого статусу

Значна частина випадків виробничого травматизму виникає через порушення виробничої дисципліни, низькі знання працівниками вимог з охорони праці. Тому підвищення рівня знань є одним із основних напрямків забезпечення охорони праці на підприємстві. Організацію цієї важливої функції на залізниці покладено на Галузевий навчально-методичний центр охорони праці ДТГО "Львівська залізниця". Згідно з наказом Міністерства транспорту та зв'язку України навчально-методичному центру охорони праці ДТГО "Львівська залізниця", створеному у 2003 році, присвоєно статус Галузевого навчально-методичного центру охорони праці.

За словами начальника галузевого центру охорони праці Ігоря Кузьми, присвоєння такого статусу дає можливість навчати питанням охорони праці посадових осіб та спеціалістів підприємств, підпорядкованих Укрзалізниці, заступників начальника залізниці, начальників галузевих служб та спеціалістів служби охорони праці залізниці.

Начальник служби охорони праці залізниці Микола Пайончківський зазначив, що перевагою навчання у галузевому центрі є викладання тем, пов'язаних із законодавством України про охорону праці, державним соціальним страхуванням від нещасних випадків на виробництві, електробезпекою, гігієною праці, пожежною безпекою, безпечною експлуатацією вантажопідіймальних кранів, підйомників, ліфтів, об'єктів котлоагрегатів, газового господарства, ємкостей, що працюють під тиском, надання першої медичної допомоги потерпілим, галузевих нормативних актів з охорони праці, що діють на залізничному транспорті, локалізації та ліквідації аварій та катастроф, правил перевезення небезпеч-

них вантажів, які безпосередньо пов'язуються зі специфікою залізничної галузі.

За результатами експертної оцінки матеріально-технічної та навчально-методичної бази щодо умов та можливостей проведення навчання, яку виконали працівники Головного навчально-методичного центру Держгірпромнагляду України, наш галузевий центр відповідає усім необхідним вимогам.

За штатним розкладом у галузевому центрі працює 4 особи, які пройшли навчання у Головному навчально-методичному центрі Держгірпромнагляду України і отримали посвідчення про право викладання законодавства України з охорони праці. Крім працівників центру, до навчального процесу залучаються спеціалісти служби охорони праці, Держгірпромнагляду, санітарно-епідеміологічної служби, медичних закладів, служби кадрів та служби воєнізованої охорони.

Галузевий центр розташований у приміщенні будівлі адміністративного корпусу станції Львів, де він займає частину 1-го поверху і складається з аудиторії на 72 навчальні місця та навчально-методичного класу на 18 навчальних місць. Серед переваг центру – у порівнянні з іншими подібними навчальними закладами – його розташування. Оскільки він знахо-

диться поблизу Львівського залізничного вокзалу – це зручно для залізничників, які приїжджають на навчання з інших міст.

Центр обладнаний навчальними посібниками (плакатами, схемами, стендами, відеофільмами та іншими засобами навчання з безпеки праці, виробничої санітарії, пожежної безпеки); технічними засобами (стереомагнітолою, відеомагнітофонами та телевізорами, відеопроєктором, сканером, ксероксом, ламінатором, комп'ютерами, чорно-білим та кольоровим принтерами); тренажерами штучного дихання "Фантом-II", засобами службового зв'язку, електронною поштою та доступом до мережі Інтернет; законодавчими нормативно-правовими актами та Державними міжгалузевими і галузевими нормативними актами про охорону праці, методичною й довідковою літературою, програмним забезпеченням персональних комп'ютерів та іншими матеріалами, необхідними для проведення навчання, консультацій для працівників з питань законодавства про працю, охорони праці, виробничої санітарії і пожежної безпеки.

Діяльність галузевого центру спрямована на проведення організаційної і методичної роботи в навчанні з питань охорони праці посадових осіб і спеціалістів управ-

ління та відокремлених підрозділів залізниці; надання організаційної і методичної допомоги службам і відокремленим підрозділам залізниці щодо навчання, перевірки знань працівників з питань охорони праці; розробку типових інструкцій і конспектів з питань охорони праці для працівників Львівської залізниці; пропаганду безпечних і нешкідливих умов праці, позитивного досвіду щодо профілактики аварій, виробничого та не виробничого травматизму, професійних захворювань.

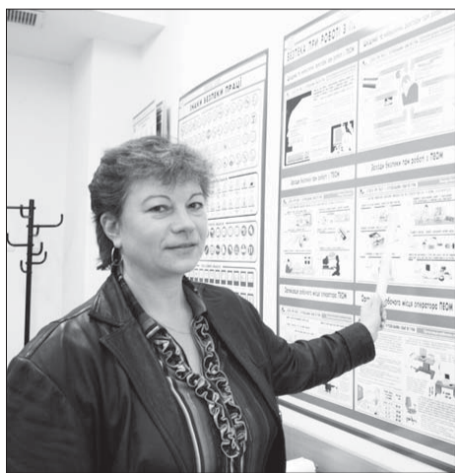
За період функціонування центру в ньому навчалися та пройшли перевірку знань 4661 посадова особа і спеціалістів залізниці з питань охорони праці, а також пройшли навчання 8982 керівники середньої ланки. У центрі розроблено примірні конспекти з охорони праці для провідників пасажирських вагонів, слюсарів з ремонту рухомого складу та оглядачів вагонів, електромонтерів із ремонту й обслуговування електроустановок, вантажно-розвантажувальних робіт на залізничному транспорті, працівників локомотивних бригад, працівників колійного господарства, працівників лікувальних установ.

Центр постійно надає інформаційно-методичну допомогу фахівцям з охорони праці відокремлених підрозділів залізниці, проводить

роботу з підготовки навчального матеріалу та екзаменаційних питань для перевірки знань з охорони праці, здійснює перевірки стану охорони праці у відокремлених підрозділах залізниці. Працівники центру долучаються до розробки нових нормативно-правових актів з охорони праці. Крім того, центр постійно надає методичну допомогу в оновленні кабінетів з охорони праці у відокремлених підрозділах залізниці.

У галузевому центрі проходять навчання також студенти та викладачі Львівського технікуму залізничного транспорту. До навчального процесу включено демонстрації відеофільмів і лекцій в електронному варіанті за допомогою відеопроєктора, проводяться практичні заняття з надання першої долікарської допомоги із застосуванням тренажера штучного дихання "Фантом – II".

Згідно з планом додаткового оснащення Галузевого навчально-методичного центру охорони праці, у 2010 році передбачено придбати 7 комп'ютерів, цифрову відеокамеру, комп'ютерні навчальні курси та тестову програму, підключення до реєстру державних нормативно-правових актів з охорони праці та літературу для додаткового поповнення бібліотеки центру нормативно-правовими актами з охорони праці, що сприятиме підвищенню якості навчання.

На огляді-конкурсі підрозділів Укрзалізниці з охорони праці залізничний вокзал станції Ужгород посів друге місце. Сьогодні про свою повсякденну роботу розповідає провідний інженер з охорони праці вокзалу Світлана Ковтун.

– Сучасний вокзал Ужгород – це комплекс, що складається із двох будівель оригінального архітектурного рішення – вокзалів далекого та приміського сполучення, перону, двох пасажирських платформ, підземного переходу через залізничні колії, упорядкованої привокзальної території, будівлі багажного відділення, двох автостоянок та газової котельні, – розповідає Світлана Ковтун. – За обсягом роботи вокзал є позакласним. Середньооблікова чисельність працівників

Робота, у якій не буває дрібниць

підрозділу в 2008 році склала 193 особи, спискова чисельність – 202 особи.

Як інженерів з охорони праці, мені ще багато в чому треба вдосконалюватися, але те, що наш підрозділ вибором почесне місце в міжгалузевому змаганні, свідчить, що весь колектив уважно ставиться до вимог із безпеки праці та дотримується посадових інструкцій. А це – дуже важливо. Нещодавно я ознайомилася зі статистикою виробничого травматизму по Укрзалізниці за 1992 – 2007 рр. Ситуація за цей період суттєво покращилася, але все ж потребує глибокого осмислення. Якщо у 1992 р. зафіксовано 1167 нещасних випадків, у тому числі 82 зі смертельними наслідками, то у 2007-му їх кількість зменшилася до 239 випадків (з них 24 смертельних). На 2009 р. маємо 84 випадки, десять із яких зі смертельними наслідками.

На мою думку, головна умова відсутності у нас травматизму – системна робота з людьми. У 2005 році, коли вокзал став самостійним підприємством, у наш трудовий колектив влилося багато нових людей – 150 осіб. У таких випадках інженеру з охорони праці треба бути ще й психологом. Із досвідом приходиться не лише поглиблене знання своїх обов'язків, але й уміння відчувати людину на першому ж вступному інструктажі, спрогнозувати чи буде вона сумлінно працювати, чи матимемо з нею лише проблеми.

У нас діють спеціально розроблені програми навчання для працівників різних професій як для щойно прийнятих на роботу, так і переведених з інших підрозділів. Коли людина попрацює з цим комплектом документів, вивчить його, то одразу ж відчувається, як змінюється у неї ставлення до вимог з охорони праці.

Якщо професія пов'язана з підвищеною небезпекою, то раз на рік проводиться навчання, після якого складається іспит. До професій з підвищеною небезпекою у нас віднесені оператори котельні та всі роботи, що виконуються на висоті. До цього переліку включена не лише ремонтна бригада у складі електромонтерів і столярів, а навіть прибиральниця, яка мие вікна. Оскільки вікна у нас високі, то прибиральниця теж виконує роботу на висоті і тому проходить відповідний інструктаж.

Іноколи мене запитують: чи були випадки, коли працівник прослухав курс, а іспиту здати не зміг? І так траплялося. Але після додаткових занять та більш ретельного вивчення документів іспит врешті здавали всі, бо кожен прекрасно розуміє, що працівник, який не склав іспит на комісії з перевірки знань із охорони праці, не може бути допущений до виконання робіт із підвищеною небезпекою.

Якщо говорити про підсумки нашої роботи, то ми повністю виконали розділ колективного договору "Умови та охорона праці" і комплексні

заходи з досягнення встановлених нормативів безпеки, гігієни праці та виробничого середовища, підвищення існуючого рівня охорони праці, попередження випадків виробничого травматизму, профзахворювань та аварій, що були заплановані на вокзалі Ужгород. У 2008 році навчання та перевірку знань пройшли 187 працівників вокзалу, проведено 30 вступних, 79 первинних та 18 позапланових інструктажів.

Підприємство забезпечене всіма видами захисту: спецодягом, індивідуальними засобами захисту – касками, респіраторами, запобіжними поясами для роботи на висоті, діелектричними рукавицями, ботами. Все це перевіряється згідно діючих норм. У Мукачево є сертифікована лабораторія, куди ми відправляємо всі ці засоби на перевірку.

Є в роботі інженера з охорони праці й свої проблеми. Маємо дуже багато мороки з проведенням тендерів та тендерними закупівлями. Нещодавно наш головний інженер дізнався в управлінні залізниці, що нарешті вдалося укласти таку угоду і з'явиться можливість проплачувати гроші. У нас централізоване забезпечення спецодягом і з цим поки що проблем нема, а от з інструментом і поповненням медичних аптечок ще не все гаразд.

Спілкувався Олександр ГЕРШУНЕНКО
Фото автора